

Vezérlőből

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben:
 Vidéken:
 Egy hó. I kor. Egy hó. . . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 2 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Temetés.

Irta: dr. Legányi Gyula.

Halottak napján temetés volt. Csendesen, zajtalanul és koszorúk mellözésével ment végbe. A búcsuzatát Thaly Kálmán mondta, aki könnyes szemekkel vett búcsút a drága halottól, mondván, negyven évig éltél, hősiessen harcoltál és a váratlan és hirtelen beállott halálod az országot gyászba borítja. Veled küzdöttem életem alkonyáig és ünnepélyesen megígértem a túlnyi remetének, hazánk legnagyobb fiának, hogy azt a dicső zászlót, melyre az ország függetlensége föl van írva, soha kezemből ki nem ejtem, és megígértem neki, hogy ha fia valamikor visszatér drága hazánkba, örködni fogok minden lépésere és féltő gonddal ügyelek arra, hogy apja hagyományait soha meg ne sértse, és apja szent nevére soha árányékot ne veszen.

A halott a függetlenségi párt. A fiu pedig Kossuth Ferenc, aki apja hagyományát csak szóval hirdeti, de első alkalommal, amikor tette került, cserben hagyta. Az osztrákok már szelvében mondják és a Vossische Zeitung ki is írta, hogy Kossuth ugyan megkötötte a kereskedelmi szerződést, de a függetlenségi pártot megbuktatta.

Szombat délután adtak számot Debreczen képviselői a függetlenségi párt választmányának ama szomorú elhatározásukról, hogy ők készek a dicsőtlen és megalázó kereskedelmi szerződést megszavazni.

A számadást Thaly kezdte, mondván: Nagy vívmány a szerződési forma kivívása, mert ezzel közelebb jutunk a personális unió megvalósításához. Ezután majd csak úgy kötünk szerződést Svécceal, mint Ausztriával, s Magyarország államisága jobban kidomborodik. Nagy vívmány továbbá a nemzeti bank immár végleges biztosítása, mert a magyar kormány e nagyjelentőségű kérdésben a nemzet elhatározásának szabadságát megmentette. Ime ez az átkosnak nevezett szerződés eme jelentékeny vívmányok révén becsebb és értékesebb minden eddiginél.

A szerződést el kell fogadni, mert különben az osztrákok fenyegetése valóra válik s a hitel megvonásával gazdasági életünket teljesen tönkre teszik. De el kell fogadni ama kényszer helyzet miatt, amit a darabont kormány törvénytelenül kötött a külföldi államokkal 1917-ig. E végre azért is, mert papírjaink ausztriai adómentessége és vonataink szaporább közlekedése Kassa-Oderbergen át biztosítva van s kereskedelmi forgalmunkra nagy jelentőségű a dalmáciai vasut kiépítése is.

Megvalloim azonban, hogy a kiegye-

zés legnagyobb botránya a kvótának 2 százalékos felemelése. mert a 29 es kvótát is sokallom, még ez sem felel meg a nemzet igazságos teherviselésének. Kvótát sohasem szavaztam meg és választóimnak tett ígéretemet megtartom. (Lásd a Debreczen 251-ik számát.)

Bakonyi Samu azt tartja, hogy a szerződési viszonyon felül kiváló jelentőségű s választott bíróság intézménye a hágai egyezmény szabalya szerint, továbbá az a tény, hogy 1917 ben összes fennálló szerződéseink lejárnak s a mostanihoz hasonló lekötöttségünk megszűnik. Politikai szempontból nem áll meg az az elvetés, hogy most csak az Ausztriával való megegyezésről van szó, mert akkor könnyű volna visszautasítani. A beállható bizonyalmakért igaz lelkiismeretességgel, mint többségben lévő párt, felelőséget nem vállalhatunk. A közelmúltban lezajlott állapot visszatérhet s az özönvíz rombolásnak engednök át azt a politikai küzdő teret, amelyen pedig most párt programunk a megalvó és felé közeleg Nagynevű vezérünket, Kossuth Ferenczet cserben hagyunk nem szabad, annál kevésbé, mert a nemzeti bank kérdésében a szabad rendelkezés jogát ő mentette meg, és külön parlamenti bizottság fog kiküldetni a nemzeti bank 1910-ben leendő felállításának előkészítésére. A statusquo fenn nem tartható, mert akkor ki volnánk szolgáltatva az osztrákok önkényének. Szólt vegre még a Kossuth-kultusz jelentőségéről s fenntartásának és ápolásának jelentőségéről (lásd u. o.)

Szabó Kálmán szerint ez a kormány nem dicsekszik a kiegyezéssel, mint a régiak, hanem őszintén elismeri annak hátrányait, de a mai helyzet szerint el kell fogadni, mert különben 1908-tól fogva Ausztria vasuti és hajózási tarifáját a mi tönkretételünkre szabályozhatja. A nemzeti bank megiesz 1910-ben, az önálló vámterületre pedig gazdaságilag be kell rendezkednünk. Teljesen egyetért a város másik két képviselőjével, Debreczen város méltósága is megköveteli azt, s mivel ő nem harcot, de békét akar Ausztriával, elfogadja a kiegyezési javaslatokat és a kvóta kérdésben is társaival egyértelemben fog eljárni. (lásd u. o.)

E fölvilágosítás után a függetlenségi párt választmánya biztosította őket föltétlen bizalmáról.

Ime tehát a függetlenségi párt választmánya is a képviselőkkel egyetemben cserben hagyta a pártprogram sarkalatos elvei, s letért arról az utról, melyen negyven éven át küzdött az ország közjogi és gazdasági önállóságáért, cserben hagyta még a paritás és dualizmus elvét is, és becsapta a választókat, kik csak azért választották meg a nyiltan és határozottan függetlenségi elveket valló

képviselőket, mert szent fogadalmat tettek, hogy Kossuth Lajos zászlóját soha sem tépik meg, az ő szent hagyományait hiven megőrzik és ápolják, s Magyarország állami önállóságát soha sem fogják elárulni!

Mind a három képviselő nyilatkozata és állásfoglalása su yos sére'me mind a pártprogramnak, mind Kossuth Lajos szent hagyományának és kultuszának, amit Thaly Kálmán és kiváltképpen Bakonyi Samu fölvetett. A pártprogram kivétel és így kényszerhelyzetet nem ismer, de ilyen választók előtt ünnepélyesen tett politikai hitvallásuk sem tűr meg. Az ő állásfoglalásuk nem függetlenségi, hanem tisztára 67 es, még pedig rossz értelembe, mert még a 67-es vívmányokat is meggyengíti.

Azonkívül mind a három képviselőnek az előterjesztése az igazi tényállásnak elferdítése, mert nemcsak, hogy sem közjogi, sem gazdasági vívmány nincsen a mostani egyezésben, hanem határozott visszaesés és károsodás, amit már a tény bizonyít, hogy rosszabb minden eddigi egyezségnél. A szerződéses forma nem vívmány, amit Kossuth Ferenc utánzásaként kivált Thaly Kálmán és Bakonyi Samu emleget. Meghazudtolná őket Deák Ferenc, ha élne és megcafolja őket az 1867. VII. t. c. De meghazudtolja őket maga Beck, az osztrák miniszterelnök, aki a mult héten tartott parlamenti beszédében nyiltan kimondta hogy csodálkozi Kossuth Ferenc dicsekedésén, aki nagy közjogi vívmánynak mondja az egyezésnek szerződéses formáját, holott a magyar 1867. XII. t. c. világosan intézkedik arról, hogy a meg nem egyezéstől a megegyezés bármely formájára a magyaroknak szabad kezök van. Továbbá, hogy a kiegyezési törvény osztrák szövegében a vámszövetség szó elő sem fordul, s annak 36 §-a a megegyezés bármely formáját elfogadja. Ő, t. i. Beck és az osztrák többre becsüli a célt és a sikert bármely külső formalitásnál. Az osztrák törvény csak időnként megállapítandó alapelvekről, egyezségről és előterjesztésről szól. Anyagi érdekünk teljesen megóvatott a mostani egyezésben is, s különben is egységes vámtörvényünk, egységes vámhatárunk s általában egyező vámrendelkezéseink nincsenek, a törvény nem is írja elő, az csupán az időnkénti egyezkedés feladata. Azonban a mai szerződés is megóvta a régi állapotot és megmentette a mi számunkra a közös vámterületet, az egységes vámhatárt és egységes szerződéses vámtarifát.

Ime itt van az 1867. XII. t. c. revidiálása, s uba alatt, szerződés alakjában, amire már többször hívatkoztam, s amire az osztrákok Badeni, Korber óta mindig törekedtek, de tervük mindig dugába dőlt a függetlenségi párt ébersége és hősie

Tolnai Dániel

cipő raktára

DEBRECZEN, Piacz-u. 49., főposta kapujával szemben. „A cipő királyhoz.”

Legnagyobb választéku raktár elsőrendű minőségű női-, férfi- és gyermek cipőkben.

Telefon 501.

Telefon 501

küzdelmé folytán; most azonban Beck, Kossuth Ferenc közreműködésével nyélbe ütötte. Ez a tény igazolja rejtetten, hogy a függetlenségi párt nem csak programját, nemcsak Kossuth Lajos hagyományát árulta el, hanem még azt a esélyeséget, amit Deák Ferenc megmentett, egy tál lencsésért eladta. Aki a Kossuth Lajos kultuszát őrzi és ápolni akarja, aki a szentesített magyar törvényeket betartani és megvédeni akarja, soha semmi körülmények között hozzá nem járulhat ahhoz a merénylethez és csínyhez, mely a mostani egyezség elfogadásával Magyarország ellen tervbe véteik.

Igy vagyunk a többi vívmányokkal is, melyek Magyarország gazdasági érdekét teljesen kiszolgáltatták Ausztriának, így a dalmáciai vasut kiépítésével magyar pénzen, ami csak a horvátoknak tett kedvezmény, amint Wekerle kénytelen volt elismerni, és csak arra való, hogy a sok millióba került Fiumei kikötőket tönkre tegye s a dalmáciai Spalato városának kikötőjét hatalmas versenytársá tegye, a mely már most is virágzó kikötő város, ahol évenként több mint két ezer hajó közel 400 000 tonna súlyjal megfordul. Ez a dalmáciai város már most is élénk kereskedést folytat bor, olaj, zöldséggel, kötélverő, szappan, cserép, mész, cement ipari cikkekkel, van hajógyára, tengerparti kereskedése, élénk bor és marhakereskedése végre közvetítő kereskedése és rak-tárforgalma. Vége Fiumének, ha ez a Thalytól magasztalt vívmány törvénynevé válik.

De nincsen vége, amint Bakonyi állítja, a mai lekötöttségnek sem, ha 1917-ben az összes szerződéseink lejárnak, mert Beck azt is megcáfolta, és megmondta, hogy a szerződés záradéka szerint csak a közös külügyminiszter közbejöttével tárgyalhatunk mi magyarok a külfölddel, a miben Beck beismerése szerint, nemcsak az osztrák és magyar szoros kapcsolatnak jövőre való biztosításának garanciája is is rejlik.

Bakonyi és Szabó Kálmán szerint tovább vívmány a nemzeti banknak 1910-ben való biztos felállítása, amit senki sem hisz el nekik, még Apponyi sem, (pedig ő sokat elhisz), mert hiszen az ő szájából hallották Debreczen városának képviselői is, hogy álljatok el testvéreim annak a követelésétől, mert a nemzeti bank megteremtése valóságos nemzeti szerencsétlenség volna. De bizonyítja a híres Holló féle deklaráció, az a legújabb formula is, hogy a kiküldendő parlamenti bizottság az ügyet tanulmányozni fogja, hogy aztán végképen eltemesse.

A tér szűke miatt nem térhetek ki minden vívmányra, mivel a mi három képviselőnk a függetlenségi választmányt megajándékozta, csak még arra a megjegyzésére szoritkozom Szabó Kálmánnak, hogy a mostani nemzeti kormány nem veri a mellét és nem dicsekszik ezzel a silány egyezséggel, úgy mint a többi kormányok tették. Tehát ez is vívmány. Pedig éppen az ellenkező az igazság. Igenis Kossuth Ferenc is úgy tesz, mint a cigány, dicséri a maga lovát. Hiszen halotta az ő dicsőítő szövegét az országos függetlenségi korbán és olvassa a nép között sok ezer példányban ingyen szétosztott füzetekben s végre végig hallgatta azt a magasztalást a debreczeni választmányi gyűlésen, aminek hatása alatt a debreczeni választó közönség Kossuth Lajos zászlóját meghajította.

Mélyen tisztelt vevőimet van szerencsém értesíteni, hogy **Hatvan u 5. szám alatt** a (Bignió-féle házban) kizárólag **ozukorka, déli gyümölcs és fűszer üzletet** nyitottam, melyet friss áruval berendeztem és a legszolidabban kiszolgálással t. vevőimet biztosítom. Nem mulaszthatom el ez alkalommal évtizedeken át irántam tanúsított igazán megtisztelő bizalmukat megköszönni.

Wekerlét Bécsbe várják. A felség — mint bécsi tudósítónk jelenti — tegnap Aehrenthal külügyminisztert és Beck báró osztrák miniszterelnököt fogadta hosszú kihallgatáson. A külügyminiszter a szerző kereskedelmi szerződésről, Beck miniszterelnök a kiegyezésről és két osztrák miniszter lemondásáról tett jelentést. Osztrák politikusok köréből kiszivárgott hír szerint a felség Wekerle Sándor magyar miniszterelnök előterjesztését várja, aki, hír szerint, szombaton utazik Bécsbe.

A bírói és ügyészi szervezet módosítása. Günther Antal igazságügy-miniszter a képviselőház mai ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a bírói és ügyészi szervezet módosításáról. A javaslatához fűzött indokolás szerint az egységes szervezési kódex kidolgozása már munkában van, de míg ez elkészül, a sürgős intézkedésekkel a kormány nem akar késni a javít az elsőbírósági és ügyészségi személyzet anyagi helyzetén.

Kezdi a zavart.

Nagyon élnek a nemzetiségiek.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, november 4.

Ma van az első ötórás ülés — ami már senkit sem lep meg. Nyugodt, fásult mindenki.

Csak éppen a horvátok és nemzetiségiek tájkán van némi mozgolódás. Kijelölök a napi szónokokat.

Ma Rajc Milán kezdi meg a napot. Horvátul beszél és így a magyarok nem kommentálhatják glosszákkal a szónoklatát. Pedig bizonyára megtennék, mert ez a Rajc volt az, aki horvát közoktatásügyi osztályfő korában becsukatta a magyar iskolákat.

A nemzetiségek Szekcsák Ferencet küldték ki.

Részletes tudósításunk a következő:

Návay Lajos elnök 10 órakor megnyitja az ülést, bemutatja Kossuth Ferenc levelet melyben betegsége idejére helyettesül Sztéryenyi József államtitkárt bizza meg. A Ház tudomásul vette.

Kossuth helyett.

Wekerle Sándor miniszterelnök a beteg kereskedelmi miniszter nevében apró javaslatokat terjeszt be, a római postaszerződés becikkelyezéséről és néhány vicinális vasutról.

Günther Antal igazságügyminiszter beterjeszti a bírók fizetésrendezésével kapcsolatban a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslatot.

Az indemnitás.

Ezután következik az indemnitás tárgyalása.

Rajcz Milán horvátul beszél a javaslat ellen.

Kovács Ernő meggyőződést szerzett arról, hogy az osztrákok országunkban támogatót keresnek és találnak is a nemzetiségiekben és ezzel szemben barátaink szervezetenül állnak. Addig tehát, míg barátaink meg nem erősödnek, hazafiatalanságnak tartja a belső széthúzásokat. Az indemnitást megszavazza.

Lisszavác Vladen kezdetben horvátul beszél, majd beszédét magyarul olvassa. Az indemnitást nem szavazza meg.

Návay Lajos elnök: A képviselő urat beszédének azon részéért, a hol az unionistákat özönvíz előtti állatokkal hasonlítja össze, a házszabályok értelmében ezennel rendrautasítom.

Magdics Pero horvátul beszél.

A debreczeni egyetem felé.

Két új bölcsészeti tanszék.

Előkészítik a talajt.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, november 4.

Mégis csak lesz valami a debreczeni egyetem eszméjéből. Erre vall az, hogy komolyan foglalkoznak az illetékes tényezők a bölcsészeti tanszékek felállításával.

Ma délután a debreczeni egyetem ügyében fontos és jelentős tanácskozás volt a főiskolában.

A collegium igazgató tanácsának akadémiai albizottsága ugyanis azon javaslatot tárgyalta, mely a jövő évtől kezdődőleg két új bölcsészeti tanszék felállításának eszméjével foglalkozik. Ezeket a tanszékeket az egyetemi alapok terhére tervezik. A javaslatot holnap szerdán a főiskolai igazgatótanács, e hó végén pedig az egyházkerületi közgyűlés fogja letárgyalni.

Ezekkel a tanszékekkel teljes lesz a bölcsészeti szak, a matematikai csoportot kivéve, — úgy hogy e két új tanári szék az akadémiának egyetemi jelleget fog adni, amennyiben mindazok, akik a bölcsészeti (tanári) szakon a szükséges tárgyakat a meghatározott óra számban behallgatták: azok — ép úgy mint a pannonhalmi apátság bölcsészetszaki hallgatói, — vagy a kolozsvári vagy a budapesti tudomány egyetemeken az illető szak alap — és tanári képesítő vizsgálatokat is lehetnek.

Szó volt egy modern nyelv tanári állás szervezéséről is, — de ezt sajnos jobb időkre halasztották az alapok bizonytalansága miatt.

Szóval lassan, de biztosan építi a református világ a tudomány új csarnokát.

Csáky Gergely meghalt.

Egy érdekes ember halála.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 5.

Debreczen egyik ismert tipikus embere halt meg tegnap: Csáky Gergely, volt városi tanácsnok. A magas kort ért öreg ur, mint a tiszt, végig küzdötte az 1848-49. évi nagy szabadságharcot s a forradalmi zaj lecsendesülése után Debreczenbe telepedett meg.

Itt alkalmazást kapott Debreczen vá-

Tisztelettel

Kohn Henrik.

rosánál. Előbb mint mező rendőrkapitány szolgált, később pedig 12 esztendőn keresztül a város gazdasági tanácsnoka volt. Nyugalomba vonulása óta gazdálkodással foglalkozott. Hosszu ideig elnöke volt a polgári körnek is.

Halálát kiterjedt rokonsága és családja gyászolja.

Csáky János vágóhídi igazgató Csáky Gergelyben édes anyját. Sass Béla a teológiai dékán és dr. Nagy Gábor vármegyei bizottsági tag és nánási ügyvéd pedig apósukat gyászolják.

Az elhunyt öreg urat városszerte ismerték. Kedves modora, jó szíve miatt számos tisztelője volt.

Halála nagy részvétet keltett mindenfelé.

A gyászoló család a következő jelentést adta ki Csáky Gergely elhunytáról:

Mély fájdalommal tudatjuk Csáky Gergelynek, Debreczen szab. kir. városa nyugalmazott tanácsosának életének hetvenhetedik, özvegyiségének tizenhatodik évében, folyó hó 5-én reggel történt gyászos elhunytát. Drága halottunk kihűlt tetemei, a Vigkedvü Mihály-utcai 16 sz. háznál, református anyaszentegyházunk szertartása szerint, folyó hó 7-én délután 3 órakor tartandó imádság után a Hatvan utcai temetőben helyezzük örök nyugalomra. Kelt Debreczenben, 1907. évi november hó 5-én Gyermekei: Erzsébet, férjével dr. Nagy Gáborral, János feleségével Szentessy Mariskával, Béla, Katalin, férjével Mócz Andrásal, Mariska, férjével Sass Bélával, Ilona, férjével Balogh Sándorral, Gizella, férjével Tóth Bélával, Margit, völegényével Tarpay Bélával; Unokái: Csáky Mariska, János, Gergely, Béla; Balogh Sándor, Ilona, Ádám; Tóth Béla és Kató, a rokonság nevében is. „Ama nemes harcot én megharcoltam, futásom elvégeztem, a hitet megtartottam. Végezetre eltételek nekem az igazság koronája“. A temetést Gebauer Károly tem. int. rendezi.

Panamázó köztisztviselők.

Felfüggesztett alispán.

80 ezer korona eltűnt.

— Távirati tudósítás —

Budapest, november 5.

Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter ma felfüggesztette állásától Szász József alsófehérmegyei alispánt és sógora Böte Kálmán marosújvári főszolgabíró ellen elrendelte a legszigorubb fegyelmi vizsgálatot.

A felfüggesztésre közvetlen okot a földmivelésügyi miniszter följelentése szolgáltatott, aki elmondta, hogy 1905. a marosújvári járásban inséggabonát osztatott szét.

Ennek vételárát, 80.000 koronát az alispán és a főszolgabíró nem szolgáltatott be az államnak, hanem elhelyezték a marosújvári takarékpénztárban ahol 4 hónap alatt szőren-szállán elveszett.

A takarékpénztárnak az alispán és a főszolgabíró a vezetői. A pénzt most

vagy újból a községeknek kell megfizetni, vagy az állam irhatja veszteségszámlájára.

Szász József alispán felfüggesztésére a legutóbb lefolyt hivatalvizsgálat is bő okot adott. Kiderült, hogy az alsófehérmegyei közigazgatás egészen korrump, úgy hogy például az alispánnak több italmérése is van, melyekben csaposokat tart, a kiknek fiktív szerződéseik vannak, de az ő üzletet vezetik.

Debreczen a mult hóban.

A közigazgatási bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, november 5.

A közigazgatási bizottság tegnap délután három órakor a városháza kis tanács termében ülést tartott, melyelyen jelen voltak: Wessprémy Zoltán főispán elnökelete alatt: Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Csóka Sámuel Király Gyula és Bészler Károly tanácsnokok, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Látiaovics Mihály főmérnök, az államépítészeti hivatal vezetője, Csánky Viktor tanfelügyelő, dr. Tüdös Kálmán tiszti főorvos, dr. Magoss György tiszti főügyész, Aczél Géza főmérnök, dr. Tüdös János, dr. Fejér Ferencz, Somogyi Pál, Páffy Gábor, Juhász Ignác és Balkányi Miklós.

A bizottság először élelmiszer elárúsítási kihágások tárgyalásával foglalkozott melyek végeztével a mult hóra vonatkozó közegészségügyi, tanügyi, adóügyi és közlekedésügyi jelentések tárgyalására került a sor.

A főorvos jelentése.

A főorvos jelentése szerint a város közegészségi viszonyai október hóban előző havhoz képest javulást mutatnak. A betegségek közül leginkább a lélegző és emésztő szervek bántalmái uralkodtak. A hasi hágyamaz esetek száma jóval kevesebb volt, mint szeptemberben (28), a hónap vége felé a vörheny esetek kissé megszorodtak. Haláleset sok volt a gümőkórban (22.) görcsökben a csecsemőknél (16) és bélhurutban (42) Aránylag szintén nagy a halva születetek és elvetéltek száma (17.)

Köztisztviselési tekintetben és az élelmiszerek elárúsítása körül javulás mutatkozott. A piacvizsgálatokat kellő szigorúsággal eszközölték.

A polgármester jelentése.

Letaroztatott a rendőrség a mult hónapban lopásért 4 rendőri kihágásért 211 egyént. A városról eltoloncoltak 34, a városon keresztül toloncoltak 44, kényszerutlevéllel kiutasítottak 16 egyént. A rendőrfőkapitányság mint elsőfoku iparhatóság 40 ipar engedélyt adott ki, amelyekből 480 korona folyt be ipariskolai célokra. Kiadtak 103 darab munkakönyvet. A katonai létszám a következő volt: Közös hadseregbeli 1817 ember és 480 ló honvédségi 1295 ember és 411 ló. A nyulási barakkokban 300 póttartalékos honvédet

szállásoltak el október 6-ától okt. 31-éig. A bejelentő hivatal 8 kivándorlónak adott külföldi utlevelet.

Tanügy.

Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratban értesítette a város közönségét, hogy a kilátásba helyezett kiegészítő iskola felállítását a jövő tanévre halasztotta, mivel a tanév már annyira előrehaladt, hogy az iskola sikerrel nem működhetné.

Bejelentette a tanfelügyelő, hogy a máv. munkástelepi állami népiskola épületei teljesen elkészültek és átadattak rendeltetésüknek; a tanítók az esküt letették és állásukat elfoglalták. A tanyai iskolákban a tanítás megkezdődött. Bevettek a halápi iskolába 54 mindennapi és 9 ismétlői, a belső ohatiba 72 mindennapi és 15 ismétlői, az ohattelekháziba 68 mindennapi és 14 ismétlői, az ondódiba 93 mindennapos tanköteles jár. Az országos tanítói árvaházban 171 tanító árva, 89 fiú és 83 leány részesül gondozásban.

Rémes gyilkosság szálai Debreczenben.

Névtelen feljelentés.

A rendőrség vizsgálata.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 5.

Szatmármegye egyik kis községében alsó Fernezelyen néhány héttel ezelőtt borzalmas gyilkosság történt. Egy vasuti munkás holttestére akadtak rá az országut mentén.

Később kiderült, hogy gyilkosság áldozata a vasuti munkás. E bűnügy szálai Debreczenbe nyulnak és már javában nyomoz a rendőrség. Valószínű, hogy a biztos nyomot sikerül is megtalálnia a hatóságnak. Az érdekes eset részletei ezek:

Október hó végén a rendőrség a bűnügyi osztálya névtelen feljelentést kapott, a levélben súlyos vádak foglaltattak. Leleplezetlenül beszélte el a névtelen feljelentő, hogy az alsó fernezelyi gyilkosság elkövetői Debreczenben bujdosnak és az a hölgy névszerint Kozma Katalin, aki miatt a gyilkosság megtörtént Debreczenben tartózkodik. Sőt az áldozatnak, Barta László vasuti munkásnak a rokonai is idevalók.

Mile Pál rendőrfogalmazó, a névtelen feljelentés folytán kötelesség szerűen megindította a vizsgálatot. Teljes titoktartás mellett és a legszélesebb körben. — A feljelentés tartalmáról értesítette a satmári kir. ügyészséget is, amely azonnal közölte a rendőrséggel a gyilkosság tényállását.

Eszerint a meggyilkolt Barta László vasuti munkás a gyilkosság éjszakáján a fatu egyik részéből átment a másikba. Előbb mutatott, azután hazafelé igyekezett. Eközben gyilkolták meg az

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy üzletünket Csapó-utca 28. szám alól **Simonffy utca 1. szám alá** Városi bérházba helyeztük át, a hol teljesen ujonnan berendezkedünk divatos **Rőfős áruknak, Férfi és Női köntöktől** s ezeket **nagyon olcsón** bocsajtuk a t. közönség rendelkezésére. — A szives pártfogást továbbra is kérjük. Tisztelettel **Rozenfeld Testvérek**.

országuton, a fémkohóhoz alig negyed-órás járásra. — A hullán külerőszak nem látszott, csupán a törvényszéki boncolás tudta megállapítani, hogy a halál fulladás következtében következett be és a fojtogatást kesztyűs kezek végezték.

Az orvos szakértő azt vélemé-nyezte, hogy a gyilkosságot csakis olyan ember követhette el, aki tudtá-ban volt annak, hogy a kesztyűs kéz nyomai foltokat nem hagynak a holt-testen. Ezen okoskodás alapján került gyanuba Lajos István csendőr, aki szerelmi viszonyt folytatott Kozma Katalinnal, s így Bartának vetélytársa volt. — Ez azonban nem volt bebi-zonyítható, mert a csendőr alibijét igazolni tudta.

A debreczeni rendőrség a tény-állás alapján folytatja a vizsgálatot és ebben segítségére van a fermezelyi csendőrség is, mert két embere tegnap ideérkezett. Mile Pál rendőrfogalmazó teljes ambícióval látott az ügy szálai-nak kibogozásához. A rendőrség fel-fogása az, hogy Kozma Katalinnak, akinek erősen udvarolt Barta, feltét-lenül tudni kell a gyilkosságról.

A vizsgálatnak eddig is szép ered-ménye van, a részletekről azonban elárulni nem lehet semmit, épen a további vizsgálat érdekében.

Letartóztatott majom.

Láncon a börtönbe.

Az igazolt tulajdonosa átvette.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, november 5.

A rendőrség számos komoly ügyirata között tegnap akadt egy nevelő akta is. Egy rendőr jelentése az, amelynek kap-csán átadott a bűnügyi osztály főnökének egy majmot is. Az emberiség őse vigan nyihogott. Azonban a bűnügyi osztály fa-lait nagyon idegennek találta. Érdekes a majom története

Bence csendőrszázadosnak van egy majma. Dédelgetett jószág. De tegnap ro-sz fát tett a tüzre. Elszökött és a Szent-Anna-utca egyik házának ablakába telepedett le. Az ablakon előbb csak ko-pogott később azonban oly erősen rázta, hogy annak betörésétől lehetett félni. — Rendőrt hívtattak, aki aztán láncre kötötte a majmot és felvitte a rendőrségre.

Itt előbb tanáctalannul állottak, hogy mi történjék a majommal, de később aztán sikerült kipuhatolniok, hogy a ma-jom tulajdonosa Bence százados, akit azonnal értesítették az esetről. Bence igazolta a majom tulajdonjogát és azt mindjárt át is vette, azután hazavitte.

Igy szabadult meg a rendőrség a kü-lönös rabtól.

SZÍNHÁZ.

— **A hálás utókor.** Lengyel Meny-hért szellemes színjátéka ma este került színre másodszer. A közönség, a mely csak félig töltötte meg a színházat, pom-pásan mulatott a pazar jeleneteken. Kü-lönösen sokat tapsolt a közönség Rónai Nándorkának, ki dr. Ruyder kis fia szere-pében nagy reményekre jogosító tehetséget árult el.

— **Fátum.** Ma Zsiros István nagy-hatású drámáját a Fátumot ismétl meg a társulat. A szereposztás a következő: Báró Alpár Békés. Erna Arday Ida. Ella Hah-nel Aranka. özv. Szentkereszty Vilma Je-szenszkiné. Gróf Vajkay László Ternyei. Zinnburg Richárd Szakács. Trautmannsberg Bérezy. Sárosfalvi Tallián. Gozdanovics Zilahy Gyula.

— **Bőregér.** Holnap este Offenbach nagy sikert aratott operettjét a „Bőrege-ret“ mutatja be a társulat. A szereposztás ugyanaz ami a legutóbb volt azzal az el-téréssel, hogy ezúttal Rosalinda szerepét Zilahyné énekl.

Megtámadták az utcán.

Beleszurta a szemébe.

Titkos éjjeli támadók.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, november 5.

Debreczenben a legközelebbi napok-ban több éjszakai támadás történt. Egy ilyen éjszakai támadás ügyében folytat most nyomozást a rendőrség. Az eset részletei ezek:

Tóth Pál szobrász segéd tegnap éjjel egyik Petőfi-téri mulató helyről igyekezett hazafelé. Utja az Erzsébet uton vitte el. Alig, hogy befordult az utcába, két alak állott elé:

— Hova megy, jöjjön velünk — ki-áltottak feléje.

Szóra, szó jött és hamarosan össze is kaptak. Botok suhogtak a levegőben és amikor már ez sem volt elég kikerült a bicska is a zsebből. A veszedelmes dula-kedésből Tóth Pál huzta a rövidebbet. A megtámadói egyike beleszurta a szemébe. E pillanatban elindult szeméből a vér és támadói ennek láttára kerakot oldottak.

A szerencsétlen ember sebével esz-méletlenül rogyott össze. Majd nyöszörgé-sére a közeli rendőr lett figyelmes, a ki birt adott a menőknek. Tóth Pált beszál-lították a kózkórházba. Állapota súlyos. Egyik szemét valószínűleg el is fogja ve-szíteni.

A rendőrség a vakmerő támadók kézre kerítése iránt megtette a szükséges intézkedéseket.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teletón sz. 339.

Szerkesztőségi 6. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli s. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

— **Uj aljárásbíró.** A hivatalos lap közli, hogy a hajdusoboszlói járásbíró-ság-hoz Péterfy Pál szécsényi járásbíró-sági jegyző aljárásbíróvá neveztetett ki.

— Támadás a sajtó ellen.

„Debreczen“ című párt és egyéni érdekeket szolgáló ujságban „Rágalmak“ címen megjelent cikkben Varga Lajos dr. kvali-fikálatlan támadást intéz a helyi sajtó el-len. Csodálatra méltó az a pökhendiség és kellemetlenkedés, a melylyel Varga ugy is mint főszerkesztő ugys mint illetéktelen egyén bírálni meri a debreczeni lapok ma-gatartását a város képviselőinek politikai nyilatkozata ügyében. Sajnálni lehetne Thaly Kálmánt, Bakonyi Samut, Szabó Kálmánt és az egész függetlenségi pár-tot, ha Varga Lajos védelmére szoruló-nak, de nagy szerencséjük, hogy nincs rá szükségük, mert feltesszük róluk is a füg-getlenségi párt választmányáról is, hogy cselekvésükért helyt állanak még akkor is, ha a kvótát kiegyezés stól megszavaz-zák. Ez különben más lapra tartozik. A mi Varga Lajos „főszerkesztését“ és il-domtalan támadását illeti, azt már most visszautasítjuk. de fenntartjuk jogunkat, hogy Varga Lajos kellemetlenkedéseire még visszatérjünk. Hogy mennyiben nem mond igazat Varga Lajos rágalmazó cik-kében, igazolja az alábbi nyilatkozat, me-lyet a debreceni lapok tudósítói tesznek közzé:

Nyilatkozat a rágalomra.

Dr. Varga Lajos, aki a „Debreczen“ főszerkesztője a vasuti szabadjegyéért, a „Debreczen“ 252 számában „Rágalmak“ címen megrágalmazta az egész debreczeni sajtót azzal, hogy a város három képvise-lőjének a függetlenségi és 48-as párt nagy választmányának ülésén tett politikai nyi-latkozatait elferdítve hozták nyilvános-ságra. Dr. Varga Lajosnak közismert egyénisége felmentene bennünket attól, hogy bővebben foglalkozzunk rágalmaktól és durvaságoktól hemzsező cikkeivel. Csupán annyit jelentünk ki, hogy személyesen voltunk jelen a gyűlésen, az ott elhang-zott nyilatkozatokat városunk országgyű-lési képviselői lényegében úgy tették meg, a mint azt a Varga Lajos által tudósított Debreczen című pártközlöny kivételével, az összes helyi lapok közölték. Mindenki, aki e gyűlésen jelen volt — Varga Lajos kivételével — megértette, hogy Debreczen város három képviselője megszavazza a kvóta emeléssel súlyosított kiegyezést.

Durvaságot durvasággal nem viszo-nozunk. Vargáról e városban mindenkinek megvan a véleménye, meg van nekünk is és semmiképen sem vagyunk hajlandók őt rehabilitálni Hivatásunkat tisztességesen betöltő ujságírók vagyunk, akiket hivatásuk teljesítésétől az olyan fogadatlan prókátor sem fog eltéríteni, mint a milyen Varga Lajos, a „főszerkesztő.“

Rostkowicz Arthur, Balassa Sándor,
a Debreczeni Ujság a Debreczeni Füg. Ujság
munkatársa. munkatársa.

Kuszkó Dezső,

a Debreczeni Reggeli Ujság munkatársa.

— **Hideg vasuti kocsik.** Meg irtuk a minap, hogy a tanács előtt szóba került a sámsoni vasut fütetlen kocsijainak ügye. A közigazgatási bi-zottság mai ülésén Fejér Ferenc dr. indítványt tett a fütetlen kocsik miatt.

Megérkeztek

az őszi és téli ruha kelme ujdonságok Asztalos József női divat áruházába Debreczen, Kos suth-utca 4. sz. hol csakis kitűnő minőségű árukat lehet a legolcsóbb árban beszerezni. — Rendkívül olcsó határozott árak. ←←←←←←←←←←

A bizottság elfogadta az indítványt s megkeresi a kereskedelmi minisztériumot, hogy a sámsoni vonalon rendelkezje el a kocsik fűtését.

— **Ülés a városházán.** A jog és pénzügyi bizottság e hó 8. és 9. én tartott ülést, amelyen az e havi közgyűlés tárgyait fogják előkészíteni.

— **Imre napja.** Imre napját ülték ma város szerte. Kedves ünnepség keretében ülték meg a névnapot Simonffy Imre kir. tanácsos volt polgármesternél, akit a város tanácsa testületileg üdvözölt. A városházán Vecsey Imre főjegyzőt halmozták el szerencse kívánatokkal, míg Szilágyi Imre ügyvéd törv. hat. bizottsági tagot jóbarátai és ismerősei üdvözölték a neve napján.

— **Az adóprés jól működött.** Fauszt Elek pénzügyigazgató örömtől sugárzó arccal jelentette ma a közigazgatási bizottságnak, hogy az adók nagyszerűen folynak be az állam kasszába. A nagy öröm azért volt, mert a pénzügyigazgató ismeretes tulbuzgalomban rengeteg adófizető polgár feje alól szedte ki a párnát a múlt hónapban. Az adópréssel ugyancsak kiszorította azt a summát, a melyért egy kis elismerést vél szerezni a „nagy kormánytól”. Eddig nem nagyon ért rá arra a kormány, hogy Fauszt tevékenységét honorálja, de ez is el fog következni, mert a mi késik nem mulik. A nagyszerű pénzügyigazgató jelentésének lényege a következő: A múlt hónapban befolyt egyenes adóban 122,749, hadmentességi díjban 925, bélyegjövedékben 115,015 jogilletékben 487,63, díjjövedékben 1738, dohányjövedékben 171,061, határvámjövedékben 18,583, fogyasztási és italadóban 250,60 korona. A pénzügyigazgató 28, a miniszter 21 esetben engedélyezett fizetési halasztást.

— **Debreczen közutai** Latinovics Mihály főmérnök, az államépítészeti hivatal főnöke jelentése szerint ez állami kezelésben levő kiépített törvényhatósági utak a múlt év folyamán jó karban voltak, a földutak járhatók. Befejezték a Debreczen—hosszupályi törvényhatósági ut Debreczen város területére eső szakaszának műszaki felvételét. A debreczen—nyiradonyi, a debreczen—egri és a debreczen—békési utak közigazgatási bejárása alapján átdolgozott műszaki műveleteket jóváhagyás végett a kereskedelemügyi kormányhoz felterjesztették.

— **A debreczeni iparos továbbképzőtanfolyamra** a beiratások lezárattak. Az előadások megkezdődnek szabadkézi rajzzal és ipari számtan-mértan tárgyakkal. Az eddig beiratkozott hallgatóság nagyobb részét a művelt és már szép előképzettséggel bíró kisiparosok sorából került ki, ami erősen biztató körülmény arra nézve, hogy a vezetőség a tanfolyamot ismétlődésekor a magasabb tanulmányok sorozatával, mint konstruktív geometria, fizika, mechanika, technológia vegyes stb. vel egészítse ki a várható érdeklődés mérvéhez képest, s ezen tanulmányoknak az ipari élettel legszorosabb vonatkozásukban való ismertetéséről, tanításáról eredményre gondoskodhassék.

— **Felolvasó est.** A róm. kath. főgymnasium disztermében holnap délután tartandó s rendkívül érdekesnek ígérkező felolvasó est műsora a következő: 1. Ma-

gyar Rhapsodia Gaál Ferencől. Előadja Aiber Lujza urleány. 2. Asszonyok. Irta Szász Gerő. Előadja Szakács Andor ur. 3. Magyar dalok. Zongora kíséret mellett éneklő Rác Ernő ur. 4. Nők s a tudomány. Irta és felolvasta Varju János ur. 5. Goldmark „Air”. Hegedűn előadja Piribauer Ferenc ur, harmóniumon kíséri Dénes Arthur ur. 6. Költemények. Irta s felolvassa Zivuska Andor ur. Ezen felolvasó estére jegyek válthatók Mihálovits Jenő ur gyógyszerészétárában.

— **A házalás szabályozása.** A ma is érvényben levő házalási pátenst háta a kiegyezési javaslatok parlamenti elfogadásával tudvalevőleg megszűnik és ezért a kormány már jóelőre gondoskodni akar a házalás szabályozásáról. A kormány a kérdést nem szándékszik külön törvényben szabályozni, hanem azt az ipartörvény készülő revíziójának keretében akarja megoldani, addig pedig egy ideiglenes rendeletet fog a kereskedelmi minisztérium kiadni, mely a kérdést lehetőleg az eddigi keretekben, a fennálló jogok sérelme nélkül szabályozza.

— **Rózsaszínű és fekete számok.** Október hónap az összes születések száma 252 volt, akik között ev. ref. 94 fiú és 80 nő, róm. kath. 22 fiú, 19 nő, gör. kath. 7 fiú, 2 nő, ág. ev. 3 fiú, israeilita 15 fiú, 10 nő. A halálesetek összes száma 178 volt. Ezek között 174 ref. 33 róm. kath. 12 gör. kath. 1 ág. ev. 6 izr. 2 ismeretlen vallású.

A törvénytelen szülöttek száma 41, vagyis 16 százalék.

A múlt hónapban a házasság kötések száma 70, ebből ev. ref. 36, róm. kath. 4 izr. 7, vegyes vallású 23.

— **A kórház és a mentők.** A közigazgatási bizottság elé terjesztett jelentés szerint a közkórház betegforgalma októberben 589 beteg volt. Kibocsátottak 285 beteget, meghalt 15 beteg, november hónapban maradt 288 beteg. A mentőegyesület szép működést fejtett ki az elmúlt hónap folyamán 47 esetben nyújtott első segélyt. A hatóság 22 esetben, magánfelek pedig 25 esetben vették igénybe.

— **Lezuhant a szekerről.** Balogh Sándor fuvarost tegnap komoly kimenetelű baleset érte. A Csapó utcán lezuhant a szekerről és a kerekek alá esett. A bukás következtében eltört a ballába. Sérülésével a kórházban ápolják.

— **A kokszzükséglet és a világítási vállalat.** A váratlanul beköszöntött hideg a közönséget megrémítette. Előkészületlenül találta a közönséget és ez az oka, hogy a világítási vállalatot valóságos megrémítéssel a kokszzért. A világítási vállalat ez uton tudatja a közönséggel, hogy a helyi fogyasztók szükségletét teljesíti kifogja eégíteni. A pontos számlítás akadályát azonban az képezi, hogy a tömeges megrendelés, melylyel az utóbbi pár nap alatt a vállalatot eláramolták — nem áll arányban a kokszyártással. A közel napokban azonban már a vállalat lehetőleg eleget fog tenni a megrendeléseknek.

— **Világhírű Habig kalap** újdonságok egyedül Fenyő Sándor cégnél.

— **A Bika melletti kis tőzsde** Békés Lajos ur férfitárolt üzlete mellé helyezte át, a dohányzó közönség szíves pártfogását kéri a tulajdonos nő.

— **Fráter Lóránt nótáskönyve,** mely összes dalait ének és zongorára tartalmazza, zsebalakban kötve újból kapható lesz Aczél Henrik antiquáriuma és zenemű kereskedésében a ref. kistemplommal szemben. Ára 2 korona. A nagy keresletre való tekintettel ajánljuk mielőbbi előjegyztetését.

— **Nagy örömet szerzünk gyermekeinknek, hogy ha játék ajándéktárgyainkat Méntze Henrik áruházában vásároljuk Kossuth-u. 4. sz.**

Darabantok nyugdija.

— **Mi lesz a vád alá helyezésével.**

— **A zárszámadási bizottság ülése.**

— Távirati tudósítás, —

Budapest, nov. 5.

A zárszámadási bizottság ma délután ülést tartott, a melyen az 1905 évi zárszámadásokat tárgyalták.

Az ülésen Hentz Károly kérdést intézett Wekerlehez a Fejérváry kormány vád alá helyezése ügyében.

Wekerle kijelentette, hogy a kormányt megállapodás köti ebben az ügyben s ezért nem lehet a vád alá helyezéséről szó. Felelősséget vállalt úgy ő, mint Kossuth, hogy politikai megtorlást nem alkalmaznak.

Hentz kérde, hogy jogi tekintetben is ez az álláspontja a kormánynak.

Wekerle: Jogi tekintetről sem lehet szó, mert a politikát nem lehet elválasztani ettől. Azonban anyagi kérdésről tárgyalhatnak.

Ezután áttértek a napirendre. Percel Dezső és György Endre nyugdíj ügyénél nagy vita volt. Többek felszólalása után a bizottság elhatározta, hogy a javaslatot tesz a nyugdíjak jogtalan felemelése ellen.

Wekerlenek ugyanis az volt az álláspontja, hogy a múltban történt visszaélések meggátolása most veszedelmes precedensek lennének, de hogy a jövőben meg ne történhessék nyugdíj címén meg nem illető összeget, kegydíjként adományozni, alkalmasnak találja, hogy a Ház ily irányban intézkedjék.

TAVIRATOK.

— **A képviselőház ülése.**

Budapest, nov. 5. A képviselőházban Magdiés Peró, aki horvátul beszélt, befejezte szonokliátát. Utánna Supiló szólalt fel. Majd Lorkovics János kezdett horvát nyelvű beszédébe, melyet közbeszólásokkal zavartak úgy, hogy nem végezhetette be.

— Népesalók — kiáltották neki.

Elnök ezután szünetet adott.

Szünet után Lusavác Mladen félreértett szavait igazította helyre. Szkiások Ferenc bizalmatlan kormány iránt. Nem szavazza meg az iademnitást. Szkiások Ferenc beszédében a kerületében folyó hatósági terrorizmusról szólt. Urbanics Mladen horvátul beszél. Elnök többször kérte, hogy fejezze be beszédét. Az ülés fél négykor ért véget.

— **Családi dráma.**

II. M. Vásárhely, november 5. Véres családi dráma történt itt. Miska János gazda a töle különváltan élő feleségét öt revolver lövéssel megölte.

Negyven évi szolgálatért — halál.

Szolnok, november 5. A máv. műhelytelepén szerencsétlenség történt. Egy tolató mozdony Kohn Adolf 70 éves munkást elgázolta. A szerencsétlen ember 40 év óta áll a máv. szolgálatában, a melyért nemrég tüntették ki.

Hau dr. kegyelmet kapott.

Budapest, november 5. A Hannover Kurir értesülése szerint a halálra ítélt Hau dr.-nak kegyelmet adtak. Életfogytig tartó teyházra változtatták át a kivégzési ítéletet.

A heroegi automobil karambolja.

Budapest, november 5. Bécsi távirat jelenti, hogy Ferencz Szalvátor főherceg ma Bregenz mellett az országúton automobilozott. Egy szekérral találkozott szembe a gépkocsi, a mely feldöntötte azt. A szekeren ülők megsebesültek. A lovakat agyon kellett löni, mert a lábuk tört el.

Menyasszonyok, Völegények karikagyűrűket vásároljanak HALÁSZNÁNDOR

ékszerésznél
⇒ Piacz-utca 24. szám. ←

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet, díszmű készítés és dobozgyár

DEBRECZEN, Fővesszékert-utca 9. szám.

Nagyméretben kibővített **könyvkötészetünk és díszműves műhelyünk** mellett ajánljuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legújabb berendezett **dobozgyárunkat**, hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül cukrászati és gyógyszerészeti dobozok mindenféle kivitelben megrendelhetők és gyári árban gyorsan készíttetnek.

A közönség számára gyakran szükséges csomagoló dobozok egyenként is kaphatók.

Központi női felöltő áruházban

Simonffy-u. 2. szám (Városi bérház.)

Ahol a legegészségesebb, legmodernebb, a legújabb, divatosabb és a legizlésesebb **Női felöltők, Kabátok, Színházi Belépők, Szörme boák**

a legolcsóbban kaphatók.

Megrendelés szerint készülnek **Saját varodámban** divatos costumok, bluzok slafrokok és aljak a legszebb kivitelben, jutányos árban.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye, vászon-, szőnyeg- és divat áruházába megérkeztek az

őszi divat gyönyörű újdonságai

ruha kelmék, flanellek, bársonyok, blous selymek, velezek, Valódi persa szőnyegek, Linoleam.

!! Óriási raktár !!

Megnyílt az

„Uránus” villamos Színház

Sas-utoza 2. szám. (Otthon kávéház udvar.)

Szerdán, nov. hó 6-án

Kutyák mint dugárusok.

És közkívánatra

A kis Japán nő.

Azonkívül a következő kitűnő Műsor:

- Mézes hetek.
- Az újévi liba.
- Egy kivihetetlen utazás.
- Két részeg egy hidon.
- Arab bűvész.
- Kutyák mint dugárusok.
- Viharban és vihar után.
- Szerencsétlen férj.
- Baka vasárnap.
- A kis Japán nő.
- És műsoron kívül.

Előkészületben vannak:

- A folyékony villamosság.
- A spanyol bikaviador (Torreador) drámája Sevillában.
- A kis Verne Gyula.
- És több újdonságok.

Előadások: Hétköznap este 6, 7, 8, 9 és 10 órakor. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 11-ig óránként.

Helyárak: Páholvülés 1 kor. Zártszék 80 fill. I. rendű 60, II od rendű 40 fillér. Gyermek jegy: 1. rendű 30 fill. II. rendű 30 fill. III. rendű 20 fillér.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

tisztelettel

Suchán és Winkler.

Zalai Márk tanár

3 havi könyvviteli szaktanfolyama

gyönyörű irással, gyors és pontos számolással szakszerű levelezéssel

f. é. nov. 4-én ismét megnyílt. Nappali és esti oktatás.

Tandij 50 korona.

Beiratás: naponta 10-12 óráig. (Városi

bérpalota 2. sz. III. kapu 2. em.)

Több ezer tanítvány a legelőkelőbb, legjöv. állásokban, társadalmi és miniszt. elismerés.

Paplanok 2 20 krtól.

Őszi idényre!

Óriási választék. — Olcsó árak.

Női posztók és flanellek, cybelinek, mosó barchetek és flanellek, téli nagy és fej kendők, kész férfi-, női- és gyermek fehérneműk, cloth- és lüster kötények, alsó szoknyák és tricók és harisnyák

Doszpoly János utódánál

czégtulajdonos

Mayer János

Tisza-palota, Főtér.

Ágyterítők 1 20 tól Flanel takaró 1 50 |

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi eszevetősége

(Piacz-u. 72.) által ké ittetnek.

Szakszerű felvi gositással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, cellárok és szerelvények dus választéka.

Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

Jó étvágyat

kap, ha a

KAISER-féle

fodormenta caramellákat használja.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Nélkülözhetetlen emésztési zavaroknál, étvágytalanság, gyomrfájás stb.-nél. Fris-ítő és éltető szer. Csomag 20 és 40 f. Kapható Tóth Béla, Mihálovits Jenő, Grósz Nagy Ferencz, Murakózy László gyógyszerészeknél, Józsa és Jóna drogueriájában Debreczenben, Tron Gyula gyógyszerésznél Ujfehértón.

1585/1907. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 3227/4—1907. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Papi József részére, Papp Gusztávné debreczeni lakostól 800 korona tőke, ennek 1905. évi március hó 15. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 76 kor. 66 fillér perköltés erejéig 1905. évi ápril. hó 7. biróilag lefoglalt és 1862 kor. becsült butorok, és egyéb ingóságok **1907. évi november hó 13. án délelőtt 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Rakoczi utcán 7 sz. háznál, megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1907. évi okt. hó 12-én.

Bódogh Zs. bírói kiküldött.

Vegyesülőtől

Bevan bizonyítva

hogy papírt, üzleti könyvet, irodaszert, dombornyomású névjegyet és levélpapírt!

legjobban lehet vásárolni
Mihály Sámuelnél

Főter 30.

Goldstein Karolin

erősen elismert mellfűző műterme

Debreczen, Piacz-u. 61.

Mérték után rendelve bármilyen érzékeny alakra 6 óra alatt készít legkényelmesebb

midert

kitűnő egyenestartókat.

Kiállításra készült fűzőket félárban adom el. Óriási raktár kész fűzőkben legolcsóbb árakban.

Tanuló és varrónégyek fölvetetnek.

Szörmeutánczat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 3 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Gostümökre, színházi kabátokra

női posztók minden színben.

Szabó Lajos fia

divat, vászon és szőnyeg raktára

DEBRECZEN, Rózsá-utca 1. sz.

Alapítva 1848. évtől.

Tisztíts csak

Globusz

fém tisztító kivonat

Hölgyek részére fontos!

Ki testi épségét fentartani akarja vagy gyomor és más ilyenü betegségekben már szenved.

Ugy kizárólag csak az eredeti **Francozia della mellfűzőt** vegye. valódi halcsont elegáns kivitelben 6 kor. fejtőbb. Kapható csak az

ERNYŐ GYÁRBAN.

Piacz-utca 43.

Választás véget házhoz is küldünk, minden vétel kényeszer nélkül. **Előrehaladt időny miatt ernyőket 20% leszállítással adunk.**

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

A közös-konyha

tagjai számára

ételhordó-edényt

kosárban, azonkívül

gőz-mosó

és

dagasztó-gépet ajánl

Sesztina Lajos

Piacz-u. 23

Moskovits József

uriszabó divatterme angol és hazai szövetújdonóságok raktára. A leg- elegánsabb uri ruha különlegessé- gek elsőrendü szabóműhelye

Piacz-utca 46. szám az udvarban.

Muschong-buziásfürdői

Szénsav-művek

ujjonnan berendezve kártelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szikvizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

!! Legkiadósabb természetes szénsav !!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizsgáló intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata:

„Szaga és ize rendes. Szénsavtartalma 99.57%”

A vizsgált foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgényczim: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Legrégibb és legelőkelőbb teamárka.

TEA

Gerloff Wassili és fia

MOSZKVA

Főraktár Debreczenben, Mayer Jenőnél.

Apró hirdetések.

19 szög 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szög 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék választólevelet osztani.

Házasság özéjéből 28 éves fűszerkereskedő segéd szerény hozományu özvegy vagy leány ismeretségét keresi. Mérleg képes jellegre czim a kiadóba.

Egy es nos fiatal ember, oly leány vagy fiatal özvegy ösmeretségét keresi, kívül hatalmas szabad öráit kellemesen eltölthetné és vasárnaponként a színházba társa lenne. Leveleket „Fő a titoktartás” jellegre a kiadóhivatal továbbít.

Keresek butorozott lakást konyhával, hol két személy részére főzni lehet. Czim a kiadóban.

Kerestetik egy jó munkás fodrász segéd felmondásra vagy azonnali belépésre 20 korona havi fizetés, teljes ellátással. Czim a kiadóban.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Boldogfalva utca 4. sz. alatt egy csinosan butorozott utcai szoba azonnal kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Kényelmes külön bejáratu butorozott szoba kiadó azonnal. Szent-Anna-utca 28.

Egy minden es leány vagy asszony felvétetik uri házhoz. Czim a kiadóba.

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik Simonyi ut 10.

Szent Anna-utca 27. szám alatt egy utca-üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezi hetni Olah Gézánál József kir.-herceg-u. 17 sz.

Ugyes bejáróné kerestetik Postakert 4. sz. Blaskovits ház keresztülpületbe.

Fűszerberendezést elad Simon István rendőrség.

Naponta friss uradalmi tea vaj. 1 kg. nagy szemű gesztenye 12 és 16 kr. Glück Izidor csemege üzletébe. Péterfia-utca

Ugyes lapelárusítók felvétetnek a kiadóhivatalban.

Olajos hordók eladók Piacz-utca 49. sz. alatt.

A Csapó-Csonka utcai 16. számú ház igen előnyös feltételek mellett sürgősen eladó. Értekezhetni ugyanott.

Nagy Zoltán Szegedi kir. t. sz. bíró telekkönyvi vizsgára készülő közikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér be- küldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

H.-Böszörményben a kupa réten 16¹/₂ hold tanyaépületekkel ellátott buzatermő föld haszonbérbe kiadó esetleg örök áron eladó. Czim a kiadóban.

Több rendbeli lakás kiadó Hunyadi-u. 17.

Kényelmes butorozott szoba előszobával kiadó november 1-ére. Czim a kiadóhivatalban.

Raktárnak alkalmas tágas, világos, szép nagy pince helyiség kiadó azonnal Darabos-u. 5.

Intelligens izr. családnál két fiatal ember teljes ellátást kaphat. Czim a kiadóhivatalban.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe főlvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

4-5 szobás lakást keresek a piacon vagy közelében május 1-ére. Czim a kiadóba.

A kisbocskaiiban 600 négyszögöl területű faj szőlő eladó. Nyil-utca 85 ugyan ott egy jó hangu zongora eladó.

Házmester felvétetik Széchenyi utca 44 szám alá.

3-4 szobás lakást keresek május 1-ére. Czim a kiadóba hagyandó.

Éveszett egy nőstény sárga, hosszuszőrű szetter vizsla szives megtaláló kéretik Kossuth-u. 49. sz. átadni hol illő juta lomban részesül.

Nagy János szobafestő mester lakását áthelyezte Honvéd u'ca 55. szám alá

Graságoktól levett ruhákat veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádógos-utca 2.

A ki olesón akar

ruha szövetet vásárolni menjen el Sugar Dezső rőfős és rövidáru üzletébe, ahol most egy méter ruha szövet 24 kr. szép mintákban. Angol kockás kelme 120 cm. széles 45 kr. 1 férfi gallér 12 kr.

Sugar Dezső

Piacz u 19. Bika mellett.

Kész Nőruha Aruház

Kossuth u. 17. (színházzal szemben) ahol legolesőbban cibelinek, szövetek, barchetek, kész aljak, gyerekruhák, schláfrók, női felöltők, gyerek kabátok legjutányosabban kaphatók.

Különös figyelembe ajánljuk

varrodánkat,

ahol a legujabb divat szerint olesón vállalunk.

Ingyen Villany-Színház

a Széchenyi-kávéházban, Petőfi-tér 7.

Az ingyen villany-színház

Ma Szerdán tényes új műsor:

1. Váratlan vadász társaság.	7. Átkelés egy folyón.
2. Szegény anya.	8. Julcsa a laktanyában
3. Hat udvarias dragonyos.	9. Az algirnő bosszuja.
4. Szomorú lakodalom.	10. Ördögi fantáziák.
5. Kerékpárosok pihenője.	11. A matröz özvegye.
6. Beszállásolás.	12. A különös esernyő.

Valamint naponta érkező újdonságok lesznek bemutatva.

Előadások éjjel 2 óráig. Belépti-díj nincs.

A kávéházi italok rendes árban számíttatnak.

Előadások naponta változatos műsorrall. Kezdeté 8 órakor.

Műsor változás fenntartva

A n. é. közönség kedveskedésére nem sajnáltam költséget és elsőrangú ingyen villany-színházat létesíttettem, kérem b. pártfogását.

Tisztelettel

Reik J. kávé.

DIADAL

Pörkölt Kávé

Legfinomabb Kávéfajok Keve-
réke Nélkülözhetetlen Minden
Háztartásban. Csak zárt csoma-
gokban

valódi.

Kapható Debreczenben minden jobb fűszerkereskedésben.

Hajduböszörményben Szabó Sándor fűszerkereskedésében.

H-Dorogon Gombos István fűszerker.

H-Nánáson minden jobb fűszerker.

H-Hadúazon Horovitz József fűszerk.

Uj-Fehértón Pozsgai Vincze és Kupferstein Mór fűszerkereskedésében.

B. Derecskén Tóth András fűszerk.

B. Ujfaluban Rothbarth Nándor f. k.

H-Nádudvaron Schenk Ignác fűszerk.

B. Ujvároson minden jobb fűszerk.

Báránd u. Futó Mihály fűszerkeresk.

Mauthner-féle

Liliom-crème.

Legbiztosabb, legártalmatlanabb és bámulatos hatású, még a legegyes nyagotabb arczbőrnél is. Szeplőt, pattanást, pörsenst, bőrfekét, ráncokat, redőket stb. rövid időn belül eltüntet és elsimit. Az arczot szép üdévé teszi. Egy tégegy ára 1 korona, hozzávaló szappan 70 fillér, powder 1 kor. Sziveskedjek Mauthner névre ügyelni. Kapható Mauthner Alfréd Arany Angyal gyógyszer-tárában Debreczen, Piacz-utca és Szent-Anna utca sarkán.